

Juryens begrunnelse Eilert Sundt-prisen 2024

Innledende ord

Juryen for utdeling av Eilert Sundt-prisen har bestått av:

- **Ingrid Næser**, lektor ved Vågsbygd videregående skole – juryleder 2024
- **Roya Denise Haugen**, PhD-stipendiat ved Institutt for sosiologi og sosialt arbeid ved UiA
- **Kjell Andreas Magnus**, lektor ved Kristiansand Katedralskole Gimle (KKG)
- **Ragnhild Andrea Birkeland**, lektor ved Mandal videregående skole
- **Kai Steffen Østensen**, fylkestingsrepresentant (AP)
- **Kaisa Augusta Hansen-Suckow**, prosjektleder for demokratiprojektet, Samsen kulturhus

Juryens sammensetning ivaretar et bredt spekter av samfunnsengasjement og faglig kompetanse. Prisen er et samarbeidsprosjekt, og det er derfor viktig at både forskningsfeltet, arbeidstakere og skole er representert i juryen.

I årets konkurranse ble det totalt sendt inn 43 oppgaver, og juryen har jobbet systematisk med å vurdere bidragene som i år kom fra Dahlske videregående skole, Drottningborg videregående skole, KKG, KVS-Lyngdal, Mandal videregående skole og Vågsbygd videregående skole.

I vurderingsarbeidet har juryen vektlagt:

- Kreativitet og regional forankring
- Problemstilling og fokusering
- Teoretisk fundering og kobling til tidligere forskning
- Metodevalg
- Drøftingen av funnene i studien
- Refleksjon rundt mulige feilkilder og andre svakheter ved egen forskning
- Hvordan oppgaven er oppsummert

Siden det også innen forskning er viktig å formidle forskningsfunn slik at leserne følger argumentasjonen, har også språk og struktur i besvarelsene blitt vektlagt.

Juryen har delt oppgavene mellom seg, og alle jurymedlemmer har plukket ut de tre beste prosjektene blant sine besvarelser. De 18 besvarelsene som ble valgt ut til siste runde har blitt lest av hele juryen. Sist uke møttes juryen for å diskutere oppgavene opp mot hverandre og konkluderte med en rangering av de tre beste oppgavene. Vinnerne av Eilert Sundt-prisen får henholdsvis 15 000, 10 000 og 5000 kroner for 1., 2. og 3. plass. Premiesummen fordeles på gruppas medlemmer.

Det har vært en spennende oppgave å sitte i juryen. Tematikken i besvarelsene har vært svært samfunnsrelevant for tiden vi lever i, og vi i juryen har blant annet lest studier om bruk av kunstig intelligens, holdninger til woke-bevegelsen og til krigen på Gaza-stripen. I tillegg ser vi at mange er opptatt av ulike typer gruppepress. Vi er imponert over kreativiteten blant elevene når det gjelder forskningstemaer, problemstillinger de har formulert og over forskningsarbeidene som er nedlagt. Det er et svært høyt nivå blant deltakerne i konkurransen, og selv om ikke alle blir prisvinnere, vil vi berømme de dyktige deltakerne i konkurransen. Flere oppgaver har blitt fremsnakket av juryen. Vi vil her nevne tre:

Fra Dahlske videregående skole fikk oppgaven med tittelen «Ytringsfrihet i klasserommet» hederlig omtale for en kreativ problemstilling og for å forske på en tematikk som er utrolig viktig. Juryen vil også rose oppgaven «Hvem gir til de fattige og hvorfor?» skrevet av elever fra Mandal videregående skole for svært god anvendelse av tidligere forskning inn i analysen av egne funn. Den tredje oppgaven som fikk hederlig omtale fra juryen, var «Ungdommers forhold til FOMO», (altså «fear of missing out») skrevet av elever fra KKG. Juryen liker at undersøkelsen utfordrer etablerte sannheter, og fremhever at forfatterne viser god metodeforståelse i sin kritiske holdning til egne funn.

Før juryen avslører plasseringen av de tre beste besvarelsene skal dere nå få lov til å presentere oppgavene deres. Det ser vi frem til!

1. plass Eilert Sundt

- Førsteplass i Eilert Sundt-prisen går til: Sunniva Jacob Svenkerud, Jonatan Gitmark Eriksen, Lotta Lie-Nilsen og Mirijam Goepel
- Veiledernes navn: Kusuma Beathe Chanont Bremset
- Tittel på oppgaven: Ungt engasjement rundt Israel-Palestina konflikten
- Skole: Vågsbygd videregående skole
- Klasse: Sosiologi og Sosialantropologi

Vinneroppgaven heter «Ungt engasjement rundt Israel-Palestina konflikten» og er skrevet av Sunniva Jacob Svenkerud, Jonatan Gitmark Eriksen, Lotta Lie-Nilsen, og Mirijam Goepel ved Vågsbygd videregående skole. Veileder er Kusuma Beathe Chanont Bremset.

Opgaven utforsker hvordan konflikten mellom Israel og Palestina påvirker ungt engasjement, blant annet ved å undersøke om ungdom har blitt mer politisk engasjerte på grunn av konflikten. Koblingen til gode underproblemstillinger om hvor ungdom får sin informasjon om konflikten fra og om ungdom synes det er skummelt å ytre seg om konflikten avdekker interessante forhold om hva som styrer ungdommers holdninger og handlinger knyttet til krigen på Gaza, inkludert faktorer som påvirker om man tør å ytre seg om konflikten.

Metodevalget fremstår som relevant for tematikken i oppgaven. Kandidatene har utformet en kvantitativ undersøkelse med 11 spørsmål. De fleste forskningsspørsmålene som stilles i spørreundersøkelsen er konkrete, godt formulerte og mulige å utforske. En styrke ved besvarelsen er at forfatterne selv påpeker svakheter ved egne spørsmålsformuleringer og vurderer hvordan spørsmålene kunne vært forbedret. De presenterer også et konkret og godt forslag til en senere sammenlignende studie for å studere utvikling i unges engasjement over tid. Kandidatene skal også ha ros for å ha tatt konkrete etiske hensyn slik at de får til å utelukke svar fra respondenter som er så unge at det er behov for samtykke fra foreldre.

I oppgaven benyttes det sosiologisk teori som passer svært godt til forskningsspørsmålene. Teoriene forklares godt og anvendes på en måte som gir teoriene en naturlig rolle i alle deler av besvarelsen.

Analysedelen med gjennomgangen av resultatene er svært pedagogisk og ryddig å følge. Det gjøres klare funn, og disse kobles flott til ulike teorier. Juryen vil rose kandidatene spesielt for svært gode refleksjoner rundt ulike måter egne funn kan kobles til teorier og for deres modne refleksjoner rundt mulige feilkilder i analysedelen.

Opgaven som helhet er omfattende. Den har svært grundig med god kildebruk, inkludert gode kildehenvisninger. Språklig sett er oppgaven formulert i et presist og godt språk. Skal vi peke på et forbedringspotensial, vil det være å stramme opp strukturen, ved å korte ned på innledningen, å unngå unødvendige gjentakelser. I tillegg hadde det vært spennende om kandidatene hadde krysstabulert flere av svarene fra respondentene, for eksempel for å se på hvilken betydning kunnskap om konflikten har for ungdoms engasjement og handlinger.

Juryen mener at denne oppgaven skiller seg klart ut som en tydelig vinner, og mener at den holder et imponerende nivå på de fleste områder. Kandidatene har gjennomført en god studie med svært god anvendelse av teori i analysen av egne funn. Kandidatene viser svært høy grad av selvstendighet og moden vurderingsevne av egne funn.

2. plass Eilert Sundt

- Andreklassen i Eilert Sundt-prisen går til: Ingeborg Handaa, Nora Elisabeth Helleland, Pernille Linnea Ruud-Olsen og Pia Ølberg
- Veiledernes navn: Kristin Maria Lundemo Brændeland og Petra Bettina Krüger
- Tittel på oppgaven: Elevenes bordplassering i kantina
- Skole: Dahlske videregående skole
- Klasse: psykologi 2 og sosialkunnskap

Andreklassen i Eilert Sundt-prisen 2022 går til oppgaven «Elevenes bordplassering i kantinat» skrevet av Ingeborg Handaa, Nora Elisabeth Helleland, Pernille Linnea Ruud-Olsen og Pia Ølberg fra Dahlske videregående skole. Oppgaven er veiledet av Kristin Maria Lundemo Brændeland og Petra Bettina Krüger.

Opgaven utforsker hvem eller hva som påvirker hvor elever setter seg ned i kantina, og undersøker om elevene møter sanksjoner hvis de setter seg på galt sted. Juryen synes dette er en dagsaktuell og kreativ problemstilling.

Metodevalget for undersøkelsen var å gjennomføre en kvantitativ spørreundersøkelse på 12 spørsmål med et stort antall respondenter. Spørsmålene er gode og målbare, og kandidatene gjør noen klare funn. De vurderer også mulige feilkilder godt. Angående metode synes juryen det kunne styrket besvarelsen om den hadde kommet inn på begrep som reliabilitet og validitet. Det kunne også vært interessant om kandidatene hadde foretatt en metodetriangulering, for eksempel ved å supplere spørreundersøkelsen med en kvalitativ undersøkelse, for eksempel ved observasjon.

I oppgaven benyttes tre teorier på en relevant og god måte. Kandidatene redegjør godt for teoriene som brukes, og det er flott at det også presenteres kritikk av teoriene som anvendes. Teoriene anvendes også godt i drøftingen av egne funn.

Opgaven er ryddig, svært godt strukturert og har et godt og presist språk. Det er gjennomgående god bruk av kildehenvisninger. Et forbedringspotensial ville vært å ta skrittet fra å påpeke mulige feilkilder til å vurdere hvilken betydning eventuelle feilkilder kan ha hatt for egne resultater. For eksempel ved å stille spørsmål ved om egne konklusjoner er helt sikre i lys av mulige feilkilder.

3. plass Eilert Sundt

- Tredjeplass i Eilert Sundt-prisen går til: Oda Herum Bakken, Matilde Bårdsen og Martin Stavland
- Veileders navn: Kristel Jensen
- Tittel på oppgaven: Ungdommers holdninger til konflikten i Gaza
- Skole: Kristiansand katedralskole Gimle (KKG)
- Klasse: Sosiologi og sosialantropologi

Tredjeplass i Eilert Sundt-prisen går til oppgaven «Ungdommers holdninger til konflikten i Gaza» skrevet av Oda Herum Bakken, Matilde Bårdsen og Martin Stavland ved Kristiansand katedralskole Gimle (KKG). Oppgaven er veiledet av Kristel Jensen.

Kandidatene har gitt seg selv oppgaven å undersøke i hvor stor grad elever ved KKG engasjerer seg for konflikten i Gaza. I sin studie undersøker de om ytre press, kjønn, religiøs tro eller linjevalg påvirker ungdommers engasjement. Juryen synes kandidatene har valgt et spennende og aktuelt tema.

Metoden kandidatene har valgt er å gjennomføre en kvantitativ spørreundersøkelse med 20 spørsmål. Den kvantitative undersøkelsen fikk de et svært godt antall respondenter på. Funnene presenteres ryddig, og mange krysstabuleringer får frem noen klare funn.

Opgaven har en svært ryddig og omfattende fremstilling av relevant tidligere forskning og teori. Det ville styrket besvarelsen om egne funn i analysedelen hadde blitt knyttet bedre opp til teorien som er presentert og om egne funn hadde blitt sammenlignet med funn gjort i tidligere forskning.

Studien er omfattende, på godt og vondt. Pedagogisk sett kan det oppleves litt utfordrende for leseren at kandidatene har ønsket å undersøke så mange ulike ting. Kanskje ville det vært lettere å få til en klarere rød tråd i oppgaven dersom oppgaven hadde undersøkt noen færre underspørsmål?

Juryen finner at dette er en oppgave med mange gode kvaliteter. Selve forskningsprosessen er ryddig presentert, har klare og målbare spørsmål. Det gjøres klare funn, som kandidatene reflekterer godt rundt. Det redegjøres også godt for studiens eventuelle svakheter og mulige feilkilder. Juryen savner likevel en diskusjon rundt skjevheter i utvalget av respondenter og hvilken betydning dette kan ha for om funnene som gjøres kan generaliseres.